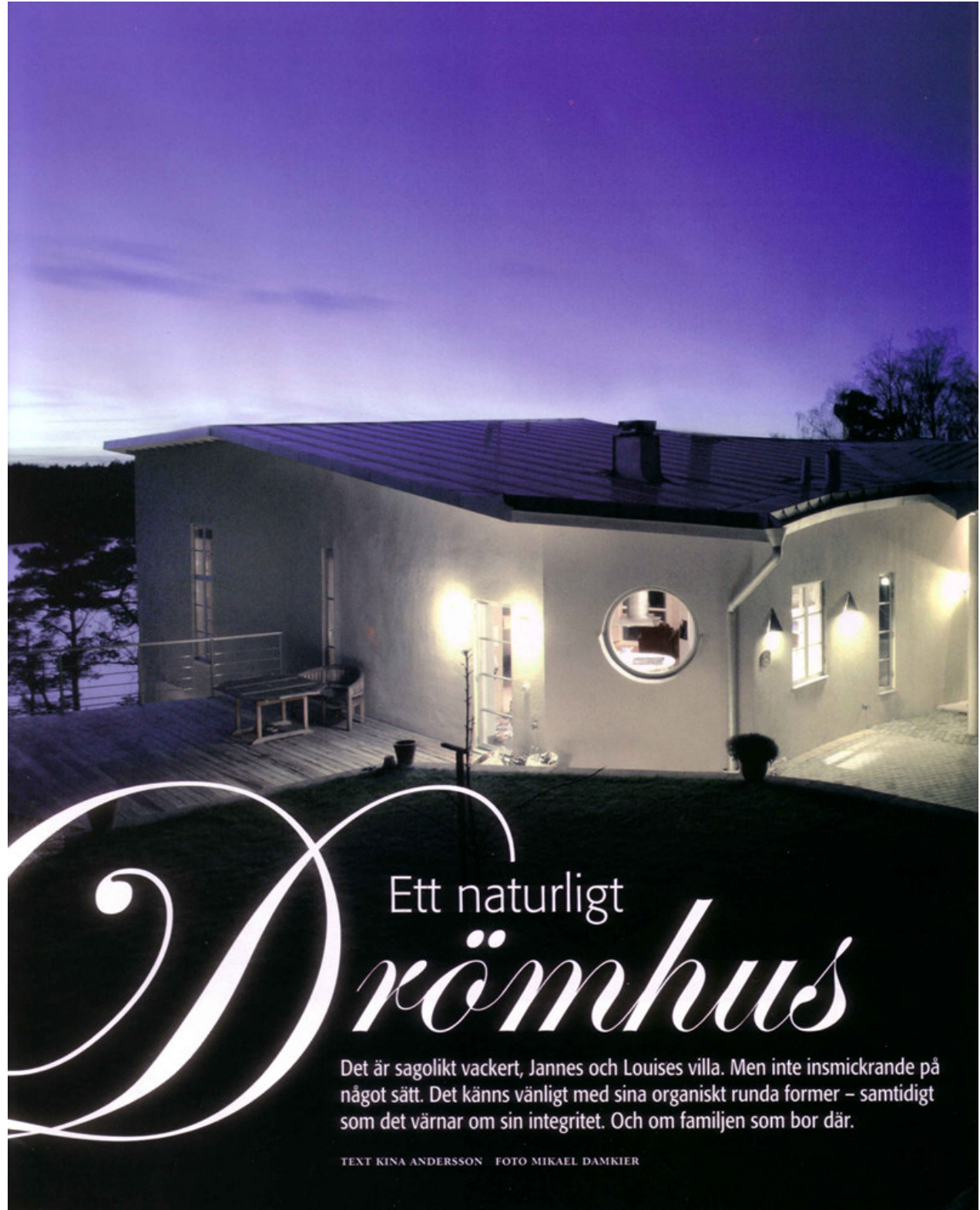

Ett naturligt *Drömhuis*

Det är sagolikt vackert, Jannes och Louises villa. Men inte insmickrande på något sätt. Det känns vänligt med sina organiskt runda former – samtidigt som det värnar om sin integritet. Och om familjen som bor där.

TEXT KINA ANDERSSON FOTO MIKAEL DAMKIER

Det är ett hus som tycks veta sitt värde. Det första intrycket är tämligen neutralt, med en entré som visserligen är inbjudande men som inte avslöjar något. Gästerna blir rejält överraskade när de rundar husknuten. Huset är byggt i nivåer så att det tillvaratar den branta tomten på bästa sätt, huset "hänger" delvis ned över klippans kant, ner till en fyra meter lägre plattå.

Husfasaden fungerar helt enkelt som en slags skärm som skyddar de privata delarna av tomten. Framsidan är offentlig, baksidan privat.

- Vi ville att huset skulle vara, ja inte oansenligt direkt, men åt det hållet.

Det skulle vara som en pandoras ask, eller som en tratt som vidgar sig utåt. Ett hus som undan för undan bjuder på av upplevelser, förklarar Janne.

Han har hastat hem från jobbet för att visa huset, fixar kaffe och berättar om projektet samtidigt som sönerna naturligtvis får sin del av hans uppmärksamhet.

Och ja, det känns som om det händer något hela tiden när man kliver in i huset. Så snart du öppnat dörren ser du rakt genom huset, ned till en stilla vik. Men innan blicken har hunnit dit genom generösa fönster, har den hunnit svepa förbi och noterat den öppna planlösningen med plats för såväl samvaro som vila och praktiska göromål. Känslan av att vara ute och inne samtidigt är också påtaglig.

"Det kändes bara så rätt"

Det ser faktiskt ut som om han sänder en tacksamhetens tanke till ödet, när han berättar att drömhuset mest kom till av en slump. Den dansk-svenska familjen var på väg att bryta upp från storstadslivet i Köpenhamn, och kollade först in möjligheterna i Kalifornien innan de hamnade i Stockholm.

— Vi blev så att säga demotiverade när vi insåg hur lite man fick för pengarna i Kalifornien.

Hösten 1998 hälsade Janne och Louise på goda vänner i Stockholm och följde med dem när de skulle ut och titta på hus. Inget hus föll vännerna i smaken, så Janne frågade om de inte kunde tänka sig att bygga själva för att få som de ville. Och jo, kanske, de hade ju faktiskt sett en intressant tomt.

Sagt och gjort — de åkte och tittade på tomten. Färden gick mot Ekerö, längre och längre ut mot vattnet, längs allt slingrigare vägar som letade sig in genom skogen. När de äntligen kom fram till tomten - såg de ingenting för alla träd. Men efter all möda var det bara att kliva ur bilen, forcera träden — och så plötsligt öppnade sig tomten ned mot en vik. Och mot en massa möjligheter.

- Både Louise och jag kände genast att det här var något för oss. Det kändes bara så rätt att stå där på klippan och se ut över vattnet. Vännerna köpte tomten tillsammans, och i dag är den delad på fyra familjer.

Lyckat samarbete

En underbar plats - som förstås ställde krav på det hus som skulle stå där. Valet av arkitekt föll på Pål Ross.

- Vi hade sett några hus som han hade ritat, och tyckte att han skulle passa perfekt för den här tomten. Han tar verkligen tillvara naturen och låter sina hus smälta in i miljön. Det var viktigt för oss.

När Pål Ross ritat, är det med respekt för naturen. Hus och natur gör sig bättre tillsammans än var för sig, tycks han mena. Tomt och hus talar liksom med varandra, och med inspiration från exempelvis Frank Lloyd Wright ser han gärna naturliga övergångar mellan inne och ute.

- Man ska kunna ta sig ut nästan oberoende var man är i huset, inte behöva planera för det, säger han.

Samarbetet mellan arkitekt och de blivande villaägarna blev ovanligt lyckat.

- Jag kände direkt att man kunde prata med Pål. Han är prestigelös, och lyssnade till våra idéer och använde sig gärna av dessa — om man nu kunde argumentera för dem, säger Janne.

Och när man pratar med Pål Ross, uttrycker han gärna sin förtjusning över ett lyckat givande och tagande.

- Det har varit väldigt roligt. Jag har en tendens att gå åt det mer klassiska hållet, men Louise och Janne ville ge huset ett mer modernt uttryck, bland annat med fönstrens hjälp.

I vardagsrummet ville de till exempel ha mer djup i fönstren i vardagsrummet och att de skulle gå ända ned till golvet, berättar Pål.

Fråga, fråga, fråga...

Han besökte naturligtvis tomten innan det var dags att börja rita huset. Klippan där Janne och Louise stod och såg ut över vattnet, blev utgångspunkt.

- Men jag kände direkt att man inte skulle bygga på klippan, utan i stället bygga runt den och låta den bli uteplats.

Janne och Louise formulerade sedan sina önskningsar, vad de ville att huset skulle uttrycka, hur det skulle kännas: Ljust, med mycket rymd — och trivsamt.

- Vi ville inte ha ett för stort hus, med för många våningar och rum så att man tappar sammanhanget. Det måste vara begripligt - det ger harmoni, säger Janne.

Och Pål frågade. Och frågade.

- Jag måste få klart för mig hur köparna ser på sitt blivande hem, vart i livet de är, vart de är på väg. Finns det barn? Vill de kanske ha plats för gamla mamma? Är de intresserad av matlagning eller räcker det med en jättefrys...

Man kan nog säga att tomten tillfrågades också - den mättes mycket noga för att dess speciella förutsättningar skulle kunna tas till vara på bästa sätt.

Innan själva bygget påbörjades, presenterade Pål sina ritningar i ett CAD-system så att man kunde se huset tredimensionellt. Janne och Louise gjorde också en modell för att de skulle förstå proportionerna bättre. Efter vissa förändringar var det dags att börja bygga.

Skönt när allt var klart

- Själva byggtiden tog längre tid än beräknat, och den sista tiden tog jag ledigt från mitt jobb och blev själv byggleddare. Det har varit en otroligt rolig och spännande process, men jobbig också. Det var oerhört skönt när allt var klart, säger Janne.

Resultatet får i alla fall alla eventuella vedermödor att blekna. I december 2001 var det dags att flytta in, och nu står huset där, och är just så där som det var tänkt. Stort, men inte för stort med en planlösning som tillgodoser både en avdelning för "masterbedroom", barn- och gästavdelning samt stora nivåseparerade samvaroytor. Köket känns som en central punkt. Det är det viktigaste rummet i huset, menar Pål, och kräver noggrann planering.

- I dag när det är populärt med öppna lösningar, bör man tänka på hur man placerar saker och ting, till exempel att man inte ska behöva titta in i diskmaskinen när man sitter i soffan i vardagsrummet. Och jag gillar att placera spisen så att den som nu lagar har kontakt utåt och inte är förvisad mot en vägg. Janne och Louise tycker att de fått mycket hus för pengarna. Pål Ross använder sig av en byggprocess som ger enorma möjligheter, menar de.

Husets väggar och bjälklag är platsgjutna, med en metod där man använder expanderbar polysten, det vill säga livsmedelsplast. Det är en byggmetod som är välkänd i bland annat USA och Tyskland och även i Finland.

- Det är en otroligt tacksam byggmetod, eftersom den inte tar skada av väta. För är det något man kan vara säker på under en byggprocess, så är det att det kommer att regna, förklarar Pål Ross.

Inne - fast ute

Fanns där då aldrig några funderingar på att köpa ett nyckelhus, ett så att säga färdigt hus?

— Nej. Louise och jag är bra på att förstärka varandras drömmar, så vi tvivlade aldrig på att vi skulle ro iland med projektet.

Kaffet är urdrucket, ögonen ger sig av på upptäcktsfärd i huset en sista gång. Insidan kompletterar förstås utsidan med moderna, strama linjer - men ändå mjuka. Inredningen går i ljusa toner; vitt,

beige, ibland åt kaffe med mycket mjölkhället. Bara målat, inga tapeter. Rött är en kontrastfärg som väcker ögats uppmärksamhet och binder i hop, som en stor sittkudde i rött, massor av röda glas på en hylla i köket, en stor röd vas... Och så en sista, förtjusande detalj: Den öppna spisen på entréplanet. Placerad vid glasväggen ut mot verandan har Janne och Louise begåvat den med ett litet fönster i själva muren — så att man kan njuta av brasan även ute på verandan.
Ute.
Inne.
Samtidigt.

